

Handläggare
Lars Ericsson
Telefon: 508 11 818

Till
Servicenämnden
2013-09-24

Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Servicenämnden återoppar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen

Teenie Bennerholt
Förvaltningschef

Christer Edfelt
Avdelningschef

Sammanfattning

Miljöförvaltningen föreslår i ett tjänsteutlåtande att en färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050 ska fastställas.

Förvaltningen stödjer förslaget till färdplan och framhåller att staden måste hantera frågor om klimat, ekostem, naturresurser, social utveckling och ekonomi som en helhet och i ett längre tidsperspektiv. Med hänsyn till frågornas dignitet och komplexitet bör det övervägas hur beslutsunderlag som berör planen kan utvecklas i framtiden.

I övrigt konstaterar förvaltningen att ambitionshöjningar enligt planen i flera fall gäller upphandlade tjänster och varor vilket kommer att innebära utmaningar för stadens upphandlingsverksamhet.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom administrativa avdelningen

Ärendet har behandlats på förvaltningsgruppen 2013-09-17.

Bakgrund

Miljöförvaltningen föreslår i ett tjänsteutlåtande att en färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050 ska fastställas. Förslaget godkändes i miljö- och hälsoskyddsnämnden 2013-03-12 varefter det översändes till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till servicenämnden m fl för yttrande senast 2013-09-27

Sammanfattning av remissen

Kommunfullmäktige fastslog i stadens budget för 2009 att Stockholm ska vara fritt från fossila bränslen 2050. Beslutet bygger på resonemanget att staden ska fortsätta att minska utsläppen av växthusgaser i samma takt som skett under perioden 1990-2005. I budgeten för 2012 fick miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att ta fram en s k färdplan som visar hur målet kan uppnås. Under framtagandet av planen har kontakter och avstämningar skett med tjänstemän från olika förvaltningar inom staden, med Stockholms stadsmiljöråd samt med naturvårdsverket.

Stadens miljöarbete har bidragit till att utsläppet av växthusgaser minskade med 25% mellan 1990 och 2009. Till stor del beror detta på förändringar gällande uppvärmning av fastigheter såsom exempelvis konvertering från oljeeldning till fjärrvärme, ökad biobränsleanvändning med mera.

Som en utgångspunkt för planen anges att stadens befolkning 2050 förväntas uppgå till ca 1,2 miljoner (en ökning med ca 40% jämfört med 2012) samt att därmed omkring 5000 nya bostäder per år kommer att behöva byggas.

Vad avser energi till värme, komfortkyla och varmvatten bedöms fortsatt utfasning av fossila bränslen i fjärrvärmens ske för att ersättas av biobränslen. Fossila plaster beräknas finnas kvar i mindre mängd i avfall och returbränsle som används i

fjärrvärmen. Naturgasen i stadens gasnät kan bytas ut mot biogas förutsatt att det sker en betydande utbyggnad av biogasproduktionen.

Parallellt med omställningen till användning av biobränslen förutsätts också att energieffektiviseringar genomförs, framför allt med tanke på risken att brist på biobränsle kan uppstå i samband med ökad efterfrågan i omvärlden. Effektiviseringar behövs både i ny och befintlig bebyggelse. Bebyggelsestruktur och ägandeformer i fastigheter och boende medför här vissa begränsningar. Det förutsätts också att staden framgent kan ställa strängare krav på området i samband med nybyggnation jämfört med de idag gällande nationella kraven.

När det gäller transporter bygger färdplanen på flera olika åtgärder som minskar transportbehoven, stimulerar resande med kollektivtrafik och effektiviserar godstransporterna. Vidare förutsätts att effektiva fossilbränsleoberoende miljöfordon har utvecklats och att det finns en utbyggd infrastruktur för drivmedlen. Åtgärderna förutsätter också mycket omfattande investeringar i utbyggnad av kollektivtrafiken samt att dessa samordnas med översiktsplaneringen.

Sammantaget beräknas att de totala utsläppen av växthusgaser i det närmaste kan upphöra till 2050, med en minskning från 3,8 ton CO₂ per invånare år 2010 till 0,4 ton per invånare år 2050.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen stödjer förslaget till färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm år 2050. Det är, mot bakgrund av utvecklingen i staden och omvärlden, nödvändigt att hantera frågor om klimat, ekosystem, naturresurser, social utveckling och ekonomi som en helhet. Klimatots olika möjliga konsekvenser gör det också nödvändigt att möta frågorna i ett längre tidsperspektiv.

Det är givetvis viktigt att färdplanen och dess genomförande kan förenas med en hållbar social utveckling och en god ekonomi för staden. Samtliga dimensioner måste vägas in i beslutsfattandet. I ett långsiktigt perspektiv är miljön själva förutsättningen för människan, samhället och den ekonomiska utvecklingen. Samtidigt måste kostnader för exempelvis omställning av energiproduktion och transportsystem kunna hanteras i relation till stadens framtida ekonomiska utmaningar såsom hög

investeringsnivå, fortsatta effektiviseringar i verksamheter med mera. Stadens framtidsutredning visar på viktiga frågeställningar samt förslag till utvecklingsområden vilka bör beaktas när färdplanen genomförs, följs upp och revideras. Med hänsyn till frågornas dignitet och komplexitet kan det vara värt att överväga hur beslutsunderlag framgent ska tas fram och utvecklas ytterligare.

Förvaltningen konstaterar att flera åtgärdsområden i planen, såsom exempelvis elproduktion, transporttjänster och miljöbilar berörs av stadens upphandlingar vilket kommer att innebära utmaningar för stadens upphandlingsverksamhet.

Slutligen noterar förvaltningen att staden har begränsad rådighet över flera av målen i färdplanen. Indikatorerna i stadens ILS-system fångar i många fall inte dessa frågor varför uppföljning måste säkerställas på annat sätt.

Bilaga Remiss från kommunstyrelsen: